Motion och idrott

MÅL I RIKSDAGSVALET

UTGÅNGSPUNKTER

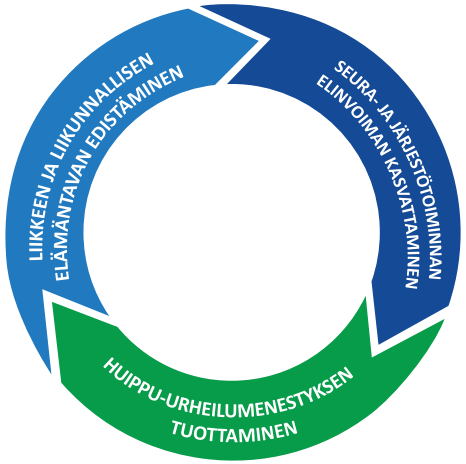

EN AKTIV LIVSSTIL

Motion främjar välmående och förebygger alla betydande folksjukdomar.

Två tredjedelar av finländarna rör sig för lite.

Orörlighetens kostnader för samhället är över 3 miljarder euro per år. Kostnaderna orsakade av otillräcklig motion håller på att öka eftersom vår befolkning föråldras och barnen rör sig för lite.

Motion påverkar fysisk hälsa och välmående samt därtill till exempel psykisk hälsa, försvarsförmåga, inlärning, social delaktighet och arbetsförmåga.

FÖRENINGSVERKSAMHET

Motion och idrott är den största folkrörelsen i Finland.

Upp till 1,8 miljoner finländare deltar i föreningsverksamhet. Föreningarna är pelaren i den största folkrörelsen i Finland och en betydande producent av välmående runt om i landet. Föreningsverksamheten som drabbats av coronaviruset behöver nu stöd för en ny uppgång.

Föreningsverksamheten grundar sig på frivillighet: de frivilliga är hjärtat i och möjliggörarna av finländsk idrott. I föreningarna jobbar över 500 000 frivilliga och det ekonomiska värdet på frivilligarbetet uppskattas vara upp till 700 miljoner euro varje år.

TOPPIDROTTEN

Finländarna uppskattar och vill ha framgång i toppidrotten.

Toppidrotten bygger upp sammanhållning, ger upplevelser, skapar förebilder, uppmuntrar att röra på sig och marknadsför Finland ute i världen. Idrott förenar och inspirerar oss.

Tre av fyra finländare är intresserade av att finländare når internationell framgång. För försäkra fantastiska idrottsstunder och framgång även i framtiden måste idrottarna ha en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö.

Motion och idrott är värdefulla i sig själva – och på många andra sätt

Hälsa och välmående

- Mindre sjukdomar
- Mindre psykiska problem
- Mindre utslagning
- Funktionsförmåga
- Mindre olyckor
- Gemenskaper och upplevelser

Sysselsättning

- Lokal dragningskraft
- Arbetsplatser inom motion och idrott
- Produktivitet
- Längre & mer hela arbetskarriärer

Utbildning och inlärning

- Bättre inlärningsresultat
- Medborgarfärdigheter
- Meningsfull sysselsättning

Ekonomin

- Mindre social- och hälsovårdskostnader
- Mer skatteintäkter

Försvaret

- Försvarsförmåga

Miljön

- Mindre utsläpp

Hållbar utveckling

MÅL FÖR RIKSDAGSVALET

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MOTION OCH IDROTT
Vi stärker finansieringen och strukturer

MOTION I VARDAGEN:
Vi utvecklar helheten I rörelse och förutsättningarna för vardagsmotion

EN MENINGSFULL MOTIONSHOBBY FÖR VARJE BARN
Vi utvecklar Finlandsmodellen för hobbyverksamhet

SAMHÖRIGHET I FÖRENINGARNA:
Vi stöder samhällsaktiviteten inom motion

FRAMGÅNG OCH UPPLEVELSER:
Vi främjar toppidrotten

ATT ÖKA PÅ RÖRELSE, MOTION OCH IDROTT SOM NYCKELMÅL

Med motion mot välmående och återhämtning från coronapandemin

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MOTION OCH IDROTT | **Vi stärker finansieringen och strukturer**

Vi stärker motionens och idrottens finansiering för att möjliggöra ett långsiktigt främjande av motion. Vi gör statsfinansieringen av motion mångsidigare.

MOTION I VARDAGEN | **Vi utvecklar helheten I rörelse och förutsättningarna för vardagsmotion**

Vi fortsätter utveckla och stärka motionsprogrammen för livet: utvecklar helheten I rörelse och förutsättningarna för vardagsmotion Vi förstärker handlingarnas omfattning i livets övergångsfaser. Vi försäkrar goda förutsättningar för vardagsmotion, så som gång, cykling och uteliv.

EN MENINGSFULL MOTIONSHOBBY FÖR VARJE BARN | **Vi utvecklar Finlandsmodellen för hobbyverksamhet**

Vi ökar på rörelse under skoldagen och i dess omedelbara anslutning. Vi försäkrar att barn och unga har möjlighet att utöva motion på sin egen nivå. Vi bygger upp stigar som möjliggör en övergång från att pröva till långvarigare motionshobbyer, föreningsverksamhet och högre idrottsskolor.

SAMHÖRIGHET I FÖRENINGARNA | **Vi stöder samhällsaktiviteten inom motion**

Vi förstärker förutsättningarna för att samhällsaktiviteten inom motion ska återhämta sig från coronapandemin och därmed hjälper vi människor att återvända till sina hobbyer. Vi ökar på långsiktigheten genom att bevara understöden för samhällsaktivitet inom motion och idrott åtminstone på samma nivå som förut, samt genom att övergå till understödsbeslut för flera år.

FRAMGÅNG OCH UPPLEVELSER | **Vi främjar toppidrotten**

Vi främjar professionalismen och verksamhetsförutsättningarna inom toppidrotten genom att stöda idrottare, tränare och idrottsakademier, utveckla kunnandet hos idrottare och tränare samt förbättra idrottarnas socioekonomiska ställning. Vi förstärker ställningen av idrottsskolorna, idrottsinstituten på andra graden och idrottsvänliga högskolorna.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MOTION OCH IDROTT

Vi ökar finansieringen och förbättrar strukturerna

Bakgrund: Grunden för finansiering av motion och idrott stöps om, när kopplingen till penningspelintäkter hävs år 2024. I fortsättningen finansieras motion och idrott med allmänna budgetmedel - det vill säga De statliga medlen för motion och idrott har varit cirka 160 miljoner per år. Den samhälleliga grunden för finansiering av motion och idrott är stark också i den nya finansieringsmodelln.

Numera förstår man bättre än tidigare vilken samhällelig betydelse motion och idrott har. Motion och idrott har koppling utöver till fritid och upplevelser till hälsa, funktionsförmåga och välbefinnande, inklusive förebyggande av psykisk ohälsa och ensamhet, hållbar offentlig ekonomi, hållbar utveckling, produktivitet, landets försvar och lärande. Det är motiverat att öka och bredda finansieringen av motion och idrott.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MOTION OCH IDROTT

Vi ökar finansieringen och förbättrar strukturerna

KONKRETA FÖRSLAG:

- Säkerställa finansieringen av motion och idrott på lång sikt. Öka finansieringen av en livsstil med motion och idrott över förvaltningsgränserna till social- och hälsovårdsministeriet, kommunikationsministeriet och miljöministeriet När det social- och hälsovårdsministeriet är det väsentliga målet att främja hälsa och samhälleligt välbefinnande. När det gäller kommunikationsministeriet och miljöministeriet ska finansiering allokeras för gående, cykling och friluftsliv.
- Motion och idrott ska främjas genom beskattningsåtgärder. Till exempel sänks mervärdesskatten på alla motionstjänster med mervärdesskatt till den lägsta skattesatsen (10 procent). Nu har en del motions- och idrottstjänster en skattesats på 24 procent.
- Byggandet av motions- och idrottsplatser stöds, en del eftersatta reparationer och renoveringar görs och hållbar användning främjas.
- Inom beslutsfattandet beaktas oftare konsekvenser ur motions- och idrottsperspektiv.
- Verksamhet över förvaltningsgränserna främjas genom samordningsorganet för motions- och idrottspolitik.
- Motions- och idrottskompetens i olika yrken främjas, såsom inom småbarnspedagogik, social- och hälsovården och i övriga utbildningsyrken och dessutom säkerställs ett fungerande utbildningssystem för motion och idrott.

MOTION I VARDAGEN:

Vi utvecklar helheten I rörelse och förutsättningarna för vardagsmotion

Bakgrund: Helheten I rörelsen omfattar olika åldrar och främjar mångsidig motion och idrott med låg tröskel för alla åldrar. Här ingår Småbarnspedagogik i rörelse, Skola i rörelse, Studier i rörelse, Vuxen i rörelse, Familj i rörelse och alltid i rörelse.

Programmen är i olika faser: en del har nyligen startat, en del har redan pågått flera årtionden. De fortsätter inte automatiskt under den inkommande valperioden. Det är emellertid motiverat att fortsätta, utveckla och stärka dessa. De är viktiga åtgärder av staten, för att människor i alla åldrar ska ha möjlighet till inspirerande motion och idrott i vardagen. Inom programmen jobbar man för att komma närmare målet om att alla rör på sig tillräckligt med avseende på hälsa och välbefinnande. Dessutom genomförs det i Finland andra bra riksomfattande motions- och idrottspgram, till exempel Församling i rörelse.

Det är viktigt att främja likvärdiga möjligheter till motion och idrott, och att motion och idrott är tillgängligt för alla. Målgruppen för anpassad motion uppskattas vara cirka 15 procent av Finlands befolkning.

MOTION I VARDAGEN:

Vi utvecklar helheten I rörelse och förutsättningarna för vardagsmotion

KONKRETA FÖRSLAG:

- De riksomfattande programmen för motionsfrämjande fortsätter efter en konsekvensbedömning, det vill säga helheten I rörelse.
- Ett motionsprogram som överskrider förvaltningsgränserna inleds, i syfte att avhjälpa bristen på motion. Som verktyg för motions- och idrottsprogrammet etableras helheten I rörelse och ett samordningsorgan för motions- och idrottspolitik.
- Tredubblering av statsandelar som betalas till kommuner och välfärdsområden enligt koefficienten för välbefinnande och hälsa.
- Goda förutsättningar, finansiering och samhällsstruktur för gående, cykling och friluftsliv samt vardagsmotion säkerställs.
- Dessa åtgärder ska omfatta också livets övergångsfaser, till exempel familjebildning eller övergången från studier till arbetsliv.
- Samarbetet mellan social- och hälsovårdsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet stärks gällande hälsofrämjande motion och idrott.
- Kommuner och välfärdsområden får uppmuntran och stöd för att bygga upp servicekedjor för motionsrådgivning mellan olika förvaltningsnivåer.

EN MENINGSFULL MOTIONSHOBBY FÖR VARJE BARN:

Vi utvecklar Finlandsmodellen för hobbyverksamhet

Bakgrund: Finlandsmodellen för hobbyverksamhet har som mål att möjliggöra en trevlig och kostnadsfri hobby för alla barn och unga i anslutning till skoldagen. Den första fasen i modellen är en fortsättning på pilottestet våren 2021. Modellen omfattar redan över två tredjedelar av Finlands kommuner och den har införts i snabb takt.

Potentialen i modellen för hobbyverksamhet har uppmärksammats också inom föreningarna och med modellen stöds likvärdiga hobbymöjligheter för unga. Modellen etableras och registreras i ungdomslagen under år 2022. Under nästa regeringsperiod bör man utveckla modellen så att den får ännu större genomslag med avseende på motion och idrott och bättre beaktar olika behov och önskemål bland barn.

EN MENINGSFULL MOTIONSHOBBY FÖR VARJE BARN:

Vi utvecklar Finlandsmodellen för hobbyverksamhet

KONKRETA FÖRSLAG:

- Finlandsmodellen för hobbyverksamhet ska utökas till alla kommuner för att nå hela åldersklassen och finansieringen ska ökas i samma relation. Bidragsperioden förlängs från ett år till tre år.
- Till Finlandsmodellen för hobbyverksamhet utvecklas likvärdiga och möjliggörande stigar till motionsaktiviteter, föreningsverksamhet och skolor med idrottsinriktning för årskurs 7–9. Möjligheter för målinriktade hobbyer skapas också.
- Inom modellen främjas uppsökande motionsarbete, för att förebygga marginalisering bland unga och locka unga som inte har en hobby till motion och föreningsverksamhet med gemenskap.
- Pilottestning av Finlandsmodellen för hobbyverksamhet bland studerande på andra stadiet och högskolestuderande.
- Stöd för föreningar och övriga lokala idrottsaktörer till att fungera som serviceproducent för hobbymodellen.
- En timme motion till under skoldagen.

SAMHÖRIGHET I FÖRENINGARNA:

Vi stöder samhällsaktiviteten inom motion

Bakgrund: Föreningsverksamhet är grunden för idrott och motion i Finland. Medborgarverksamhet inom idrott är Finlands största folkrörelse: i föreningsverksamhet deltar upp till 1,8 miljoner finländare. Genom stöd för verksamheten främjas finländarnas möjligheter till motion och idrott samt idrottsframgångar på toppnivå.

Föreningsverksamhet baseras på frivilliga insatser: föreningarna har över en halv miljon frivilliga. Frivilligbaserad verksamhet är ett kostnadseffektivt sätt för samhället att anordna motion och idrott.

Föreningarna är också viktiga som sysselsättare: cirka en femtedel av nästan 10 000 föreningar i Finland är också arbetsgivare. Föreningsverksamheten utsattes för motgångar under coronapandemin, när många, särskilt barn och unga, föll bort från hobbyverksamhet. Därför är det nu dags att stöda föreningarna och hjälpa finländarna tillbaka till hobbyer.

SAMHÖRIGHET I FÖRENINGARNA:

Vi stöder samhällsaktiviteten inom motion

KONKRETA FÖRSLAG:

- Stöda medborgaraktivitet som gäller motion för återhämtning efter coronapandemin och bevara bidragsbeloppen till föreningar inom motion och idrott på minst samma nivå som tidigare.
- Möjliggöra finansieringsbeslut för föreningar för 2–4 år i sänder för att öka långsiktigheten.
- Den privata finansieringen till motion och idrott ökas genom att stifta om ett gåvoavdag för gåvor till motion och idrott.
- Goda sporrar för frivilligarbete säkerställs och möjligheterna att främja hobbyverksamhet med beskattningsmetoder utreds.
- Med tilläggsfinansiering säkerställs en ansvarsfull föreningsverksamhet, likvärdighet och en trygg miljö för motion och idrott, ända från hobbynivå till toppidrott.
- Stöd för sysselsättning inom föreningsverksamhet och hinder för sysselsättning undanröjs. Ett exempel på en praxis som fungerar är sommarjobbssedlar för unga.

FRAMGÅNG OCH UPPLEVELSER:

Vi främjar toppidrotten

Bakgrund: Finländarna är positivt inställda till idrott. Finländarna värdesätter och vill ha framgångar inom toppidrott enligt undersökningar. Tre av fyra finländare är intresserade av att finländare når internationell framgång.

Idrotten genererar förebilder som sporrar till motion och idrott. Toppidrottare är positiva förebilder, som andra kan följa. Toppidrott lyfter fram Finland och ger ett gott anseende internationellt. Dessutom har idrott betydande sysselsättande och näringspolitiska effekter.

Finland ska jämfört med idrottare i andra länder ha likvärdiga möjligheter att nå framgångar, och vi kan inte satsa mindre på toppidrotten än andra länder med toppidrottare i samma grenar. I framtiden ska Finland ha en större grupp med unga toppidrottare, som har positiva ambitioner för framtiden, kunniga tränare och möjlighet att utvecklas till professionella idrottare som når internationella framgångar.

FRAMGÅNG OCH UPPLEVELSER:

Vi främjar toppidrotten

KONKRETA FÖRSLAG:

- Finansieringen av toppidrott ökas enligt riksdagens riktlinje och tilläggsfinansieringen för idrottsakademier och träningscenter fortsätter under den nuvarande regeringsperioden samt effektiveringsstöd.
- Toppidrottarnas möjligheter att utöva sin idrott professionellt förbättras genom stöd till idrottarna, tränarna och expertern a samt idrottarnas socioekonomiska ställning förbättras (bland annat arbetslöshets- och pensionsskydd, studiesociala förmåner och stöd för familjebildning).
- Skolor med idrottsinriktning för årskurs 7–9 och finansieringen för dessa är en del av strukturen för grundläggande utbildning på riksnivå.
- Finansieringen och ställningen gällande idrottsläroinrättningar på andra stadiet förbättras.
- Ett nätverk av högskolor som är positiva till toppidrott bildas och en idrottsexamen etableras.
- Motions- och idrottsplatser för toppidrott sköts för att vara konkurrenskraftiga internationellt.
- Satsningar på att ansöka om och få internationella mästerskapstävlingar till Finland.
- Forskning inom toppidrott och finansiering för detta främjas.